

มาตรการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์
ของฝ่ายตรวจสอบภายในองค์การสุรา กรมสรรพสามิต
ประจำปีงบประมาณ 2561

.....

วัตถุประสงค์

มาตรการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของฝ่ายตรวจสอบภายในองค์การสุราฯ นี้ จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดแนวทางในการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในหน่วยตรวจสอบภายใน ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน คู่มือการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในของรัฐวิสาหกิจ กฎบัตรของผู้ตรวจสอบภายใน

วัตถุประสงค์ของมาตรการนี้เพื่อเป็นการกำหนดกระบวนการความรับผิดชอบของบุคลากรในฝ่ายตรวจสอบภายใน ในการป้องกันและแก้ไขกรณีเกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือคาดว่าจะเกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ทั้งผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ขององค์การสุราฯ เพื่อให้กิจกรรมการตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระ และผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม

คำนิยาม

“ความเป็นอิสระ” หมายถึง การเป็นอิสระจากสถานะที่เป็นอุปสรรคต่อความสามารถในการดำเนินกิจกรรมการตรวจสอบภายใน เพื่อให้การตรวจสอบภายในบรรลุผลโดยปราศจากอคติ หัวหน้า ผู้บริหารงานตรวจสอบต้องสามารถเข้าถึงผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการได้โดยตรงและไม่จำกัดเพื่อให้บรรลุถึงระดับของความเป็นอิสระที่จำเป็นในการดำเนินกิจกรรมการตรวจสอบภายในตามหน้าที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทำได้ในลักษณะของการรายงานแบบควบคู่ (Dual Reporting) ทั้งนี้ สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อความเป็นอิสระของผู้ตรวจสอบไม่ว่าจะเป็นระดับบุคคล ภารกิจ หน้าที่ และองค์กรจะต้องได้รับการจัดการ

“ความขัดแย้งทางผลประโยชน์” หมายถึง สถานการณ์หรือการกระทำที่ผู้ตรวจสอบภายใน ซึ่งอยู่ในฐานะอันเป็นที่ไว้วางใจ ต้องเลือกระหว่างภาระหน้าที่และผลประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้องมากกว่าประโยชน์ขององค์การสุราฯ ซึ่งอาจมีส่วนทำให้เกิดอุปสรรคในการปฏิบัติภารกิจ แม้ว่าผลลัพธ์ที่ออกมาจะไม่ผิดจรรยาบรรณหรือไม่เหมาะสม แต่สามารถสร้างความไม่เหมาะสมที่ค่อย ๆ บ่อนทำลายความเชื่อมั่นที่มีต่อผู้

ตรวจสอบภายใน กิจกรรมการตรวจสอบภายใน และวิชาชีพตรวจสอบภายใน และสามารถบั่นทอนความสามารถของผู้ตรวจสอบภายในในการปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเที่ยงธรรม

“ความเที่ยงธรรม” หมายถึง ทักษะคติอันปราศจากความเอนเอียงที่เอื้อให้ผู้ตรวจสอบภายในสามารถปฏิบัติงานตามภารกิจด้วยความเชื่อมั่นในงานและไม่มีการลดหย่อนในคุณภาพของงาน ทั้งนี้ดุลยพินิจของผู้ตรวจสอบภายในในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบจะต้องไม่อยู่ภายใต้การชักจูงหรือชักนำจากบุคคลอื่นหรือกิจกรรมอื่น สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อความเที่ยงธรรมของผู้ตรวจสอบภายในไม่ว่าจะเป็นระดับบุคคล ภารกิจหน้าที่ และองค์กรจะต้องได้รับการจัดการ

มาตรการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์

1. ผู้ตรวจสอบภายในต้องยึดมั่นในการสร้างและคงไว้ซึ่งความอิสระและความเที่ยงธรรมในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
2. ผู้ตรวจสอบภายใน ต้องไม่ใช้อำนาจหน้าที่กับหน่วยรับตรวจเพื่อให้กระทำการใด ๆ ที่เอื้อประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง
3. ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยทัศนคติที่เที่ยงธรรม ไม่มีอคติ มีความซื่อสัตย์ สุจริต และควรหลีกเลี่ยงความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และไม่ควรมีผลประโยชน์ใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อการใช้วิจารณญาณเข้ามาเกี่ยวข้อง
4. ผู้ตรวจสอบภายในไม่ควรได้รับมอบหมายให้ไปช่วยปฏิบัติงานอื่นที่ไม่ใช่งานที่เกี่ยวข้องในระยะเวลา 1 ปีก่อนการตรวจสอบ และในกิจกรรมใด ๆ ที่หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายในเห็นว่าอาจมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระ และความเที่ยงธรรมของผู้ตรวจสอบภายใน เช่น การเป็นกรรมการในคณะกรรมการต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในการปฏิบัติงานตรวจสอบ อย่างไรก็ตาม ผู้ตรวจสอบภายในยังอาจปฏิบัติหน้าที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในกิจกรรมที่ตนเคยรับผิดชอบมาก่อนได้
5. ในการพิจารณามอบหมายงานให้ผู้ตรวจสอบภายในไปปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบเพื่อความเชื่อมั่นในหน่วยงานหรือกิจกรรมใด ๆ นั้น หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายในจะต้องดำเนินการให้มั่นใจว่าผู้ตรวจสอบภายในไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลากรในหน่วยงานหรือกิจกรรมนั้น ๆ ในฐานะที่เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น คู่สมรส บุตร หรือ บุตรบุญธรรมที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรืออาจมีความสัมพันธ์ใด ๆ ที่ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในขาดความเที่ยงธรรม
6. ในการปฏิบัติงานที่ต้องใช้เวลานานหลายปี หรือการปฏิบัติงานตรวจสอบเป็นประจำทุกงวด ต้องมีการพิจารณาสับเปลี่ยนผู้ตรวจสอบภายในอย่างสม่ำเสมอโดยการปฏิบัติงานใช้ระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี เพื่อให้เกิดความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรมในการปฏิบัติงาน ยกเว้น กรณีที่ต้องใช้ความชำนาญเฉพาะในการตรวจสอบ ทั้งนี้ไม่ควรมีการสับเปลี่ยนมากเกินไปจนทำให้ขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน
7. ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องไม่มีอคติกับผู้บริหารหน่วยรับตรวจ ไม่ว่าผู้บริหารหน่วยรับตรวจจะยอมรับหรือไม่ยอมรับคำแนะนำและข้อเสนอแนะที่ตนได้เคยเสนอไว้ครั้งก่อน

8. หากบุคคลภายนอกเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบภายใน และให้บริการอื่นแก่องค์การสุราฯ พร้อมกันด้วยอาจทำให้ความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรมด้อยลงไปได้ ดังนั้น ต้องให้บุคคลภายนอกดังกล่าวเปิดเผยรายละเอียดการปฏิบัติงานนั้นไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

9. บุคคลภายนอกที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบภายในไม่ควรมีความรับผิดชอบในการบริหารงานขององค์การสุราฯ และต้องมีการจัดทำรายงานการเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ทุกครั้ง

การเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์

1. บุคลากรของฝ่ายตรวจสอบภายใน ครอบคลุมตั้งแต่หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายใน และผู้ตรวจสอบภายใน ต้องเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ซึ่งจะรายงานในเดือนสิงหาคมของทุกปี โดยใช้แบบฟอร์มที่ 1 : แบบรายงานความขัดแย้งทางผลประโยชน์ – บุคคลภายใน ของผู้ตรวจสอบภายใน และรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบ

2. ผู้ตรวจสอบภายในต้องเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ก่อนการปฏิบัติงานตรวจสอบ เพื่อให้มีความเชื่อมั่นในหน่วยงานหรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย โดยใช้แบบฟอร์มที่ 2 : การเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ของผู้ตรวจสอบภายในองค์การสุราฯ

3. บุคคลภายนอกที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบภายในและให้บริการอื่น ๆ แก่องค์การสุราฯ ต้องเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ก่อนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในหรือก่อนให้บริการ โดยใช้แบบฟอร์มที่ 3 : แบบรายงานความขัดแย้งทางผลประโยชน์ - บุคคลภายนอก

4. หากความเป็นอิสระหรือความเที่ยงธรรมถูกกระทบ ทั้งโดยข้อเท็จจริงหรือโดยพฤติกรรมที่แสดงให้เห็น ผู้ตรวจสอบภายในต้องเปิดเผยรายละเอียดของผลกระทบต่อผู้บริหารสูงสุด และรายงานต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการตรวจสอบฯ ผู้อำนวยการองค์การสุราฯ ผู้บริหาร หน่วยรับตรวจที่เกี่ยวข้องที่เป็นผู้รายงาน เป็นต้น ลักษณะของการเปิดเผยข้อมูลขึ้นอยู่กับลักษณะของผลกระทบ หากผู้ตรวจสอบภายในคิดว่าอาจมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระหรือความเที่ยงธรรมในการนำเสนอคำแนะนำ จะต้องเปิดเผยรายละเอียดต่อผู้ที่ได้รับคำแนะนำก่อนที่จะดำเนินการปฏิบัติหน้าที่ให้คำแนะนำหรือก่อนการเริ่มโครงการหรือการสอบทาน

สั่ง ณ วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2561

(ลงนาม)

(นางสาวปราณี วิชาลอนันตกุล)
หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายใน

แบบรายงานความขัดแย้งทางผลประโยชน์ – บุคคลภายใน (Conflict of Interest)

เพื่อเป็นการยืนยันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของพนักงานฝ่ายตรวจสอบภายใน และเพื่อเสริมสร้างระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีขององค์การสุราฯ รวมทั้งป้องกันการดำเนินการใด ๆ ที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ต่อองค์การสุราฯ ตามประกาศองค์การสุราฯ กรมสรรพสามิต เรื่องคู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ข้าพเจ้าขอยืนยันว่า

- 1. ปฏิบัติหน้าที่ตามหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณของผู้บริหาร/พนักงานองค์การสุราฯ กฎบัตรและจรรยาบรรณของฝ่ายตรวจสอบภายใน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานสากลวิชาชีพตรวจสอบภายใน
- 2. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายโดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมขององค์การสุราฯ โดยใช้อำนาจตามตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นไปโดยสุจริตเที่ยงธรรม และไม่กระทำการใดที่จะก่อให้เกิดความไม่เชื่อถือหรือความไว้วางใจในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วน เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานขององค์การสุราฯ
- 3. เปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจมีขึ้นจากการปฏิบัติงาน หรือจากการเคยเป็นผู้บริหาร/พนักงานในกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้ปฏิบัติงานหรือผู้บริหารกิจกรรม ต่อหัวหน้าหน่วยงานหรือคณะกรรมการตรวจสอบ
- 4. ไม่นำข้อมูลภายในขององค์การสุราฯ ที่เป็นความลับ ที่ได้รับทราบหรือจากการปฏิบัติหน้าที่ไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น และจะรักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลความลับขององค์การสุราฯ
- 5. ไม่มีส่วนได้เสีย หรือเอื้อประโยชน์ หรือเรียกร้องรับทรัพย์สิน/ประโยชน์อื่นใด ทั้งทางตรงหรือทางอ้อมกับหน่วยงาน/ผู้รับการตรวจสอบ ซึ่งเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม
- 6. ไม่ประกอบธุรกิจ หรือมีส่วนได้เสียในธุรกิจที่มีลักษณะแข่งขันกับองค์การสุราฯ

นอกจากนี้ ข้าพเจ้ามีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่น ๆ ได้แก่ _____

ทั้งนี้ข้าพเจ้า ได้แก้ปัญหาแล้ว โดย (ถ้ามี) _____

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ หากมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลจากที่ได้รายงานไว้เบื้องต้น ข้าพเจ้าจะแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบโดยทันที

ลงนาม.....(ผู้รายงาน)

(.....)

ตำแหน่ง .....

...../...../.....

ลงนาม.....(ผู้บังคับบัญชา)

(นางสาวปราณี วิศาลนันตกุล)

ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายใน

...../...../.....

การเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ของผู้ตรวจสอบภายใน องค์การสุราฯ
(Conflict of Interest)

หน่วยงานที่ตรวจสอบ : ----- -----	กิจกรรม / ระบบงานที่ตรวจสอบ : ----- -----
วันที่ -----	
<u>ผู้ตรวจสอบ</u>	
<div>1. ไม่ประกอบธุรกิจ หรือมีส่วนได้เสียในธุรกิจที่มีลักษณะแข่งขันกับองค์การสุราฯ</div> <div>2. ไม่เรียกรับ หรือรับผลประโยชน์จากผู้รับการตรวจที่อาจทำให้การรายงานผลการตรวจสอบเบี่ยงเบนไป</div> <div>3. ไม่ตรวจสอบหน่วยงานที่เคยดำรงตำแหน่งพนักงานปฏิบัติการ หรือผู้บริหารภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ย้ายออกมาจากหน่วยงาน</div> <div>4. ไม่ตรวจสอบหน่วยงาน และ/หรือ ระบบงานที่มีบุคคลในครอบครัวปฏิบัติงานหรือบริหารงานอยู่</div> <div>5. ไม่ตรวจสอบระบบงานที่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวข้องโดยตรงหรือโดยอ้อม หรือบริหารงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบงานนั้นภายใน 1 ปี</div> <div><p>ขอรับรองว่าข้าพเจ้าไม่มีข้อขัดแย้งทางผลประโยชน์ตามข้อความข้างต้น</p><div>..... ผู้ตรวจสอบภายใน (.....)</div><div>..... หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายใน (.....)</div></div>	

แบบรายงานความขัดแย้งทางผลประโยชน์ – บุคคลภายนอก
(Conflict of Interest)

ชื่องาน.....หน่วยงาน/บริษัท.....
 สัญญาเลขที่.....ระยะเวลาปฏิบัติงาน.....
 ข้าพเจ้า.....เลขที่บัตรประชาชน.....
 หมายเลขโทรศัพท์..... E-Mail .....
 ตำแหน่ง.....สังกัด.....

ขอเปิดเผยว่า ข้าพเจ้า

1. ☐ ไม่เคย ☐ เคย เป็น ☐ ที่ปรึกษา ☐ ร่วมพัฒนากระบวนการ
 หรืออื่น ๆ ☐ .....
 ช่วงเวลาปฏิบัติงาน.....หน่วยงาน/บริษัท.....
2. ☐ ไม่มี ☐ มี บุคคลในครอบครัว และ/หรือญาติ และ/หรือบุคคลอื่นใดที่อาจทำให้ขาดความเป็น
 อิสระในการดำเนินงาน ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต ดังนี้
 1) ชื่อ..... หน่วยงาน.....
 วัน/เดือน/ปี ที่ปฏิบัติงาน.....
 2) ชื่อ..... หน่วยงาน.....
 วัน/เดือน/ปี ที่ปฏิบัติงาน.....
 3) ชื่อ..... หน่วยงาน.....
 วัน/เดือน/ปี ที่ปฏิบัติงาน.....
3. ☐ ไม่เป็น ☐ เป็น ผู้มีส่วนได้เสียในทางหุ้นส่วน บริษัท ที่ประกอบธุรกิจเป็นคู่แข่ง หรือเป็น
 คู่สัญญากับองค์การสุรา กรมสรรพสามิต อันอาจขัดแย้งทางผลประโยชน์ขององค์การสุรา
 กรมสรรพสามิต ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม คือ.....
 ตำแหน่ง..... หน่วยงาน/บริษัท .....
4. ☐ ไม่มี ☐ มี บุคคลในครอบครัวและ/หรือญาติ เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทางหุ้นส่วน บริษัท
 ที่ประกอบธุรกิจเป็นคู่แข่ง เป็นคู่สัญญากับองค์การสุรา กรมสรรพสามิต อันอาจขัดแย้ง
 ทางผลประโยชน์ขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม คือ
 ชื่อ.....
 ตำแหน่ง..... หน่วยงาน/บริษัท .....

นอกจากนี้ ข้าพเจ้ามีหรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่น ๆ ได้แก่.....

ทั้งนี้ข้าพเจ้า ได้แก้ปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ อื่นๆ แล้วโดย (ถ้ามี).....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ ทั้งนี้ ได้แนบสำเนาบัตรประชาชนไว้ด้วยแล้ว

ลงนาม.....(ผู้รายงาน)

(.....)

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

ความเห็นของผู้บริหารฝ่ายตรวจสอบภายใน

☐ เห็นควรให้ตรวจสอบ/ปฏิบัติงานได้

☐ ไม่ควรให้ตรวจสอบ/ปฏิบัติงาน

ลงนาม.....

(นางสาวปราณี วิศาลอนันตกุล)

วันที่.....